

B 2.1. Komentář - vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek pro hospodářský rozvoj, pro soudržnost společenství obyvatel území a pro příznivé životní prostředí

B 2.1.1. Úvod - postup práce

Hodnocení vyváženosti územních podmínek pro hospodářský rozvoj, pro soudržnost společenství obyvatel území a pro příznivé životní prostředí bylo provedeno ve dvou územních úrovních:

- na úrovni obcí,
- na úrovni správních obvodů (území) obcí s pověřeným obecním úřadem (dále také POÚ).

Jako indikátory byly využity dostupné statistické údaje za obce, které byly následně aglomerované na úroveň POÚ a to:

- aktualizované údaje k 1.12. 2008,
- údaje se sčítání lidu domů a bytů 2001,
- časové řady 2001-2007

Hodnocení indikátorů je převážně založeno na porovnání dosažené hodnoty v dílčích ukazatelích s průměrem kraje. Podle výše odchylky jsou jednotlivé POÚ a obce v ukazatelích rozříděny do 7 kategorií. Hodnota 4 vyjadřuje průměr, číselné hodnoty 1 až 3 vyjadřují spíše negativní až negativní hodnocení, hodnoty 5 až 7 hodnocení mírně pozitivní až pozitivní.

Význam ukazatelů je vyjádřen jejich váhovým zvýhodněním. Celkové hodnocení pilířů je výsledkem součtu bodového ohodnocení, které vzniklo na základě vynásobení dílčích bodových zisků 1-7 (zařazení do kategorie) a váhy přiřazené dílčímu ukazateli.

Výsledkem hodnocení je typologie obcí a POU z hlediska vyváženosti územních podmínek pro hospodářský rozvoj, soudržnost společenství obyvatel území a příznivé životní prostředí.

Jako faktory podmínek pro hospodářský rozvoj byly sledovány:

- atraktivita pro investice v ukazateli:
 - počet dokončených bytů v letech 2000-2007 na 10 000 obyvatel (u obcí a POÚ), zdroj ČSÚ,
- připravenost pro investice v ukazatelích:
 - podíl obcí v POÚ s územně plánovací dokumentací 2009 (úroveň POÚ), zdroj Krajský úřad Ústeckého kraje a vlastní hodnocení,
 - existence zpracované nebo rozpracované územně plánovací dokumentace 2009 (úroveň obcí), zdroj Krajský úřad Ústeckého kraje a vlastní hodnocení,
- podmínky v osídlení (urbanistické podmínky) v ukazatelích:

- počet obyvatel obce k 31.12. 2008 (pouze na úrovni obcí - jako indikátor komparativních výhod městského prostředí a velikosti obce), zdroj ČSÚ,
- dostupnost vyššího centra (pouze při hodnocení obcí), zdroj vlastní hodnocení,
- hustota obyvatel na km² 2008 (pouze při hodnocení POÚ jako alternativní ukazatel dostupnosti centra obvodu), zdroj vstupních dat ČSÚ,
- podíl městského obyvatelstva 2008 (pouze při hodnocení POÚ, zastupuje zde ukazatel počet obyvatel obce), zdroj ČSÚ a vlastní výpočty,
- rozvinutost podnikatelského prostředí v ukazatelích:
 - počet podnikatelů s více jak 20 pracovníky na 10 000 obyvatel 2008 (obce i POÚ),
 - hustota podnikatelských subjektů s 20 a více pracovníky na 100 km² v roce 2008 (pouze POÚ), zdroj ČSÚ, Krajský úřad Ústí nad Labem a vlastní výpočty,
 - hustota velkých podniků se 100 a více pracovníky na 100 km² (2008, zdroj ČSÚ, Krajský úřad Ústeckého kraje a vlastní výpočty),
 - počet podnikatelů fyzických osob na 100 obyvatel 2008 (obce i POÚ).

Jako faktory soudržnosti společenství obyvatel území byly sledovány:

- sociální profil obyvatel v ukazatelích:
 - míra registrované nezaměstnanosti k 1.1. 2008, zdroj aktualizované údaje za obce ČR - ČSÚ,
 - podíl vysokoškolsky vzdělané populace 2001, zdroj ČSÚ, Sčítání lidu domů a bytů v 2001,
- vazba na obec a sociální integrace obyvatel v ukazatelích:
 - podíl obyvatel narozených v obci 2001, zdroj ČSÚ, Sčítání lidu domů a bytů v 2001,
 - počet rekreačně využívaných bytů v neobydlených domech na 1000 obyvatel 2001, zdroj ČSÚ,
 - salda migrace 2001-2007 na 100 obyvatel, zdroj ČSÚ,
- vyváženost demografických podmínek v ukazatelích, kterým jsou:
 - index vývoje počtu obyvatel 2007/2001, zdroj ČSÚ,
 - index stáří obyvatel 2007 (podíl složky 65+ a 0-14 let), zdroj ČSÚ a vlastní výpočty.

Výběr indikátorů, způsob vyhodnocení i váhové zhodnocení zohledňuje specifickou demografickou a sociální situaci kraje, zejména některých jeho částí (přesuny obyvatel v důsledku těžby, soustředění rómského obyvatelstva s vysokou natalitou). To je vyjádřeno zejména:

- vyšším váhovým zhodnocením ukazatelů sociální integrace,
- důrazem na přiměřenost migračního vývoje,
- důrazem na vyváženost demografických podmínek.

Některé ukazatele (index vývoje počtu obyvatel, index stáří a saldo migrace) jsou proto hodnoceny nestandardně, a to tak, že srovnávacím etalonem není kraj ale hodnoty, které jsou optimální z hlediska soudržnosti společenství území. Ty jsou ohodnoceny ne-

jvyšším bodovým ziskem a míra odchylky od této hodnoty (směrem nahoru i dolů) se potom promítá i do sníženého hodnocení obcí nebo správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem.

Za optimální jsou považovány tyto hodnoty:

- index vývoje počtu obyvatel 2007/2001 = 105,
- index stáří obyvatel = 120,
- saldo migrace 2001-2007 na 100 obyvatel = 3 osoby.

Jako faktory hodnocení podmínek pro příznivé životní prostředí byly sledovány:

- faktor zatížení prostředí:
 - překročení imisních limitů, ČHMÚ, OZKO 2007,
 - zatížení těžbou nerostných surovin, Geofond ČR 2009,
 - existence plynofikace obce, ČSÚ, MOS 2006,
 - existence napojení na kanalizaci s koncovou ČOV, ČSÚ, MOS 2006,
- faktor ochrany přírody a krajiny:
 - existence zvláště chráněných území a přírodních parků, Org. ochrany přírody 2009,
- faktor stability krajiny:
 - Koeficient ekologické stability, zdroj ČSÚ a vlastní výpočty.

Výsledky vyhodnocení byly vyjádřeny ve formě dále navazujícího komentáře. Dále byly kartograficky zpracovány vybrané sledované faktory a veškerá celková vyhodnocení pilířů udržitelného rozvoje - hospodářského rozvoje, soudržnosti obyvatel území a příznivého životního prostředí pro území obcí a správní území POÚ. Závěrečné shrnutí všech poznatků o vyváženosti územních podmínek bylo zpracováno pro správní území POÚ ve formě komentáře, kartogramu a tabulky.

B 2.1.2. Hodnocení dílčích pilířů rozvoje

a) Výsledky vyhodnocení podmínek pro hospodářský rozvoj

Průměrné ohodnocení za kraj je 162 bodů, maximálně možné zisky jsou 290,5 bodů, minimálně možné zisky jsou 41,5 bodů. Žádný z obvodů POÚ nedosahuje maximálních ani minimálních zisků. Nejvyšší ohodnocení je 251 bodů, nejnižší 81 bodů.

Váhové zvýhodnění ukazatelů klade důraz na územně plánovací připravenost pro další hospodářský rozvoj a urbanistické předpoklady rozvoje. Proto jsou váhově zvýhodněny ukazatele indikující komparativní výhody koncentrace obyvatel i podnikatelských aktivit. Nejvyšší váhové ohodnocení ale dostal ukazatel počtu dokončených bytů na obyvatele v letech 2000-2007, který nepřímo indikuje atraktivitu území i pro jiný typ investic a eliminuje vliv velikosti správního obvodu. Rozložení investic do bydlení v rámci kraje bylo jako ukazatel též uplatněno, ale s nižším váhovým oceněním.

Výsledky hodnocení vybraných ukazatelů ekonomických podmínek ukázaly dominantní podstavení ústecko - teplické aglomerace ale i velmi dobré nebo alespoň mírně nadprůměrné podmínky velké části obvodů položených na východo-západní regionální ose vč. Podkrušnohoří a subregionů postižených strukturální nezaměstnaností (POÚ Klášterec, Kadaň, Most, Chomutov). Jako mírně nadprůměrné jsou hodnoceny i podmínky v POÚ Most, který má sice dnes stále ještě vysokou míru nezaměstnanost ale jinak velmi dobré rozvojové předpoklady z hlediska územních charakteristik, a to díky zvýšené koncentraci zaměstnaneckých subjektů, vč. velkých zaměstnavatelů.

Velmi dobré a dobré podmínky pro ekonomický rozvoj mají i některé průmyslově zemědělské obvody POÚ s komparativní výhodou blízké dostupnosti Prahy.

Na druhém konci hodnotící škály, jako obvody POÚ s nejnižšími rozvojovými předpoklady se ocitají převážně venkovské obvody s nízkými hustotami obyvatel a s nízkým podílem obyvatel žijících ve městech, s polohou mimo hlavní rozvojové osy. V ostatních ukazatelích jsou již předpoklady poměrně rozdílné.

POÚ s velmi dobrými a dobrými územními podmínkami pro ekonomický rozvoj

Vůbec nejvyšší (vysoce nadprůměrné) hodnocení podmínek pro ekonomický rozvoj má POÚ Ústí nad Labem, s mírnou bodovou ztrátou se na druhém místě umístil správní obvod POÚ Teplice. Do kategorie nejlépe hodnocených obvodů POÚ patří i Varnsdorf a Litoměřice a Děčín.

Do skupiny s druhými nejvyššími zisky patří správní obvod POÚ Krupka a Klášterec nad Ohří, které též přesáhly bodový zisk 200 bodů

POÚ Ústí nad Labem

POÚ Ústí nad Labem je obvodem s velmi příznivými urbanistickými předpoklady. Po Teplicích má druhou nejvyšší hustotu obyvatel v kraji 441 obyv./km², s vysokým podílem městského obyvatelstva a 100 % územně plánovací připravenost. Současně je obvodem

s nejvyšší koncentrací nově postavených bytů v kraji. V přepočtu na obyvatele je ale intenzita bytové výstavby v ukazateli dokončených bytů pouze průměrná. Mírné bodové ztráty proti maximu má obvod i z hlediska podnikatelské aktivity obyvatel - fyzických osob.

POÚ Teplice

Hodnocení předpokladů pro hospodářský rozvoj je obdobné jako u POÚ Ústí nad Labem. Na druhé místo je staví mírně nižší intenzita bytové výstavby v přepočtu na obyvatele a nižší koncentrace nových bytů v rámci kraje, částečně i nižší podíl městského obyvatelstva. Současně má obvod vůbec nejvyšší hustoty osídlení i hustotu zaměstnaneckých subjektů nad 20 pracovníků. Také rozvinutost zaměstnaneckého prostředí v přepočtu na obyvatele je oproti POÚ Ústí nad Labem zvýšená.

POÚ Varnsdorf

Dobrá pozice správního obvodu POÚ Varnsdorf je ovlivněna zejména vysokou intenzitou bytové výstavby v přepočtu na obyvatele, vysokou koncentrací zaměstnavatelských subjektů, vč. existence velkých zaměstnavatelů nad 100 pracovníků a relativně vysokou rozvinutostí podnikatelského prostředí. Na průměrnou pozici se obvod dostává pouze u hodnocení podílu obyvatel ve městech, podprůměrné je hodnocení podnikatelské aktivity fyzických osob.

POÚ Litoměřice

POÚ Litoměřice patří do kategorie velmi dobře hodnocených obvodů především díky vysoké rozvinutosti podnikatelského a zaměstnaneckého prostředí a nadprůměrnému (i když ne nejvyššímu) hodnocení ve všech ostatních ukazatelích mimo podíl městského obyvatelstva kde dosahuje pouze průměru. Je jediným obvodem POÚ v nejlépe hodnocené kategorii, který leží na rozvojové ose D8.

POÚ Děčín

Správní obvod POÚ Děčín patří k částem kraje s komparativní výhodou vysoké koncentrace obyvatel ve městech a s vysokou hustotou osídlení i koncentrací (hustotou) velkých zaměstnavatelů. Patří i k obvodům s nadprůměrnou intenzitou bytové výstavby v přepočtu na obyvatele a z hlediska celkových objemů dokončených bytů je druhým obvodem s nejvyšší atraktivitou pro investory. Současně je ale obvodem s průměrnou územně plánovací připraveností, s podprůměrnou rozvinutostí zaměstnaneckých subjektů nad 20 pracovníků, ale s vysokou podnikatelskou aktivitou u fyzických osob.

POÚ Krupka

Správní obvod POÚ je tvořen pouze vlastním městem Krupkou se 14 tis. obyvateli. To se promítá do příznivého hodnocení urbanistických předpokladů rozvoje a do hodnocení

ostatních ukazatelů koncentrace aktivit. Vykazuje zvýšenou územní koncentraci zaměstnavatelských subjektů, vč. velkých zaměstnavatelů nad 100 pracovníků. V přepočtu na obyvatele je ale rozvinutost podnikání velmi nízká, a to jak u zaměstnavatelských subjektů tak u fyzických osob.

Město profituje ze své výhodné pozice jako nástupního prostoru pro rekreaci ve východní části Krušných hor, polohy v blízkosti hraničního přechodu Cínovec, ale i v blízkosti dvou hlavních rozvojových pólů - Teplic (do jejichž správního obvodu jako obce ORP přináleží) a krajského města. To se projevuje i v mírně nadprůměrné intenzitě bytové výstavby v přepočtu na obyvatele.

POÚ Klášterec nad Ohří

Správní obvod POÚ je nejzápadněji položenou částí pánevní oblasti kraje patřící do ORP Kadaň, s výhodnou polohou centra na silnici I/13 a s vysokou 100 % územní plánovací připraveností obcí v spádovém prostoru. Převaha obyvatel (nad 90 %) je koncentrována ve městě, hustoty obyvatel jsou ale pouze mírně nadprůměrné. Obvod překonal strukturální problémy vybudováním nové průmyslové zóny, kam přišli zahraniční investoři. Proto dnes patří k obvodům s nadprůměrnou územní koncentrací velkých zaměstnavatelů a průměrnou rozvinutostí zaměstnaneckého prostředí nad 20 pracovníků v přepočtu na obyvatele i na rozlohu. Snížená oproti průměru kraje je pouze rozvinutost podnikání fyzických osob.

Do kategorie nadprůměrně hodnocených POÚ (kategorie 5) patří dále Chomutov, Rumburk, Most, Štětí a Kadaň.

POÚ Chomutov

POÚ je obvodem se silným rozvojovým pólem, které tvoří město Chomutov, ale i širokým venkovským zázemím. To se odráží pouze v průměrném hodnocení hustot osídlení, přesto že ve městě žije více jak 86% obyvatel. Hodnocení obvodu snížila i velmi nízká intenzita bytové výstavby a celkově průměrná rozvinutost zaměstnaneckého i podnikatelského prostředí.

POÚ Rumburk

POÚ dosáhl relativně vysokého bodového ohodnocení přesto, že se stále potýká se zvýšenou nezaměstnaností ovlivněnou dnes již více sociální skladbou, než vlastními podmínkami pro hospodářský rozvoj. Zde má největší deficit ve velmi nízké územně plánovací připravenosti obcí v zázemí. Naopak v ukazatelích rozvinutosti podnikatelského prostředí i z hlediska intenzity bytové výstavby má obvod POÚ nadprůměrné hodnocení. Komparativní výhodou je i vysoký podíl obyvatel žijících ve městě a sídelní skladba obvodu s většími obcemi jako je Krásná Lípa a Staré Křečany a dnes již i bezprostřední návaznost na relativně urbanizovaný sousední německý prostor.

POÚ Most

Obvod POÚ dosáhl nadprůměrného hodnocení především díky svým dobrým urbanistickým podmínkám (vysoké městskosti prostoru), díky kterým dosahuje i vysoce nadprůměrného hodnocení koncentrace zaměstnavatelských subjektů, vč. velkých podniků nad 100 pracovníků. V přepočtu na obyvatele je ale rozvinutost zaměstnavatelského prostředí mírně podprůměrná, stejně tak jako je snižená intenzita podnikání fyzických osob. Sociální skladba obyvatel nese stále ještě znaky předtransformační orientace oblasti a Most je proto stále obvodem, který má v rámci kraje nejvyšší míru nezaměstnanosti. To ovlivňuje nepříznivě i intenzitu bytové výstavby, která je druhá nejnižší v rámci kraje. Oblast má přitom vytvořené dobré podmínky pro další rozvoj v 93 % územně plánovací připravenosti obcí.

POÚ Štětí

POÚ Štětí patří k méně urbanizovaným průmyslově zemědělským obvodům, jehož relativně dobré předpoklady pro hospodářský rozvoj ovlivňuje zejména poloha vůči Praze ale i dalším rozvojovým centrům. To se promítá i do významně zvýšené intenzity bytové výstavby oproti průměru kraje, ve 100 % územně plánovací připravenosti obcí a ve vyšší než průměrné podnikatelské aktivitě fyzických osob. Jinak je rozvinutost zaměstnaneckého prostředí průměrná, stejně tak jako má POÚ průměrné (nebo mírně podprůměrné) hodnocení ukazatele koncentrace hustot podnikatelských subjektů vytvářejících pracovní místa.

POÚ Kadaň

Postavení POÚ Kadaň v rámci kraje příznivě ovlivňuje vysoká intenzita bytové výstavby, která je v přepočtu na obyvatele třetí nejvyšší v kraji - bylo zde dokončeno 5 % z celkového počtu bytů v kraji od r. 2000, přičemž podíl obyvatel na kraji je pouze 2,7 %. Kadaň má i relativně vysokou územně plánovací připravenost pro rozvoj. Postavení obvodu snižují ale některé urbanistické předpoklady, konkrétně podprůměrná hustota obyvatel i koncentrace zaměstnavatelských subjektů nad 20 pracovníků, která charakterizuje převahu území pánevní oblasti s dlouhodobou závislostí na jednom velkém zaměstnavateli. Situace se ale přesto v posledních letech zlepšila vytvořením nové podnikatelské zóny, což se příznivě odrazilo v poklesu míry nezaměstnanosti, která patří v rámci kraje k nejnižším. V přepočtu na obyvatele je dnes míra rozvinutosti zaměstnaneckého prostředí již v rámci kraje průměrná. Velmi nízká zůstává podnikatelská aktivita fyzických osob.

POÚ se silně podprůměrnými územními podmínkami pro hospodářský rozvoj

Z hlediska podmínek pro hospodářský rozvoj se jeví jak nejvíce problematické správní obvody POÚ Benešov nad Ploučnicí a Vejprty, které nedosáhly hranice 100 bodů z celkově možných 290 bodů.

K obvodům s výrazně sníženými předpoklady dále patří Podbořany, Louny, Česká Kamenice a Libouchec, s bodovými zisky v rozmezí 100 -120 bodů.

POÚ Benešov nad Ploučnicí

Správní obvod POÚ přísluší pod ORP Děčín a je součástí CHKO České středohoří, jehož režim je limitující pro některé typy hospodářských aktivit. To se projevuje i v nadprůměrné míře nezaměstnanosti.

Obvod má proto i velmi nízkou rozvinutost zaměstnaneckého prostředí v přepočtu na obyvatele a současně i nízkou hustotu jejich výskytu. Naopak patří k obvodům s vysokou podnikatelskou aktivitou osob samostatně výdělečně činných, kterou umožňují především podmínky pro cestovní ruch a rekreaci.

POÚ Vejprty

Obvod POÚ přináší do OPR Kadaň, patří k venkovským obvodům se ztíženými podmínkami života v prostoru Krušných hor. Zařazení obvodu mezi problematické části kraje ovlivňují jednak velmi nízké hustoty osídlení i nízká koncentrace podnikatelských aktivit, ale zejména velmi nízký rozvoj obytné funkce, který je spojen s emigračními úbytky obyvatel.

Obvod má naopak dobré hodnocení v ukazatelích rozvinutosti zaměstnaneckého prostředí v přepočtu na obyvatele (7. kategorie) i v ukazateli rozvinutosti podnikání v průmyslových aktivitách. Výjimkou je (díky charakteru osídlení) podprůměrné hodnocení hustoty zaměstnavatelských subjektů.

Díky rozvoji malého podnikání i pozitivnímu vývoji na Kadaňsku nemá dnes obvod enormně vysokou míru nezaměstnanosti, jak tomu bylo řadu předchozích let. Intenzivní je především snaha zlepšit situaci rozvojem cestovního ruchu, která se projevuje v 80 % územně plánovací připravenosti.

POÚ Podbořany

Správní obvod POÚ patří k těm částem kraje kde byl ekonomický rozvoj dlouhodobě ovlivňován nejistotou o dalším vývoji osídlení a stavební uzávěrou. Je řídké osídleným správním obvodem v kraji, jeho hustota je 47 obyvatel/km². Obvod má slabé centrum a obyvatelstvo žije převážně v menších obcích, v samotném sídle správního obvodu je soustředěno necelých 40 % obyvatel. Hospodářský rozvoj je nepříznivě ovlivňován i polohou v zázemí vojenského prostoru Doupovských hor. Podbořansko je zemědělskou částí kraje, pro kterou je charakteristické pěstování chmele. Tlak na změnu využití území je v rámci kraje podprůměrný - 27 % obcí nemá zpracovanou územně plánovací dokumentaci.

Obvod charakterizuje velmi nízké nebo nízké hodnocení téměř všech indikátorů hospodářského rozvoje. Vyššího hodnocení (kategorie 4) dosahuje pouze v ukazateli dokončené bytové výstavby. Zde se příznivě promítá především dopad přestavby vojenských objektů na bydlení.

POÚ Louny

POÚ Louny jsou velkým převážně zemědělským obvodem orientovaným na pěstování chmele, s nízkou hustotou osídlení a s nízkou 49 % koncentrací obyvatel do měst.

Obyvatelé žijí v četných malých obcích. Intenzita bytové výstavby v přepočtu na obyvatele je mírně podprůměrná a koncentrace dokončených bytů v rámci kraje je ale průměrná. Do obvodu bylo situováno 3,3 % všech dokončených bytů v kraji v období 2000-2007.

Obvod má nízkou rozvinutost zaměstnaneckého prostředí i koncentraci podnikatelských aktivit, kterou ale kompenzačně doprovází vysoká podnikatelská aktivita fyzických osob.

Možnosti hospodářského růstu z hlediska územně plánovací přípravy jsou snižené u malých obcí, kdy 26 % z nich nemá ÚPD.

POÚ Úštěk

Správní obvod POÚ Úštěk přináležejí do ORP Litoměřice. Jedná se o malý, ryze venkovský obvod s 5 tis. obyvateli, s velmi nízkými hustotami osídlení (nejnižšími v rámci obvodů POÚ) a se slabým 2,7 tis. centrem.

Vedle charakteristik osídlení má obvod i výrazně sníženou pozici z hlediska rozvinutosti zaměstnaneckého prostředí, kde absentují velcí zaměstnavatelé i je zde málo podniků nad 20 pracovníků. Tím je snížena i dostupnost pracovních příležitostí (hustota podniků s 20 a více pracovníky). Tyto deficity jsou pouze částečně kompenzovány nadprůměrně rozvinutým podnikáním fyzických osob. Nedostatek pracovních míst se, spolu s nepříznivou kvalifikační skladbou, projevuje ve zvýšené míře nezaměstnanosti.

Omezené možnosti (impulsy) hospodářského rozvoje přitom signalizuje i vůbec nejnižší územně plánovací připravenost obvodu v rámci kraje. Územní plány má zpracováno (rozpracováno) pouze 66 % obcí.

Velmi překvapivá je proto druhá nejvyšší intenzita dokončených bytů v přepočtených hodnotách na obyvatele v rámci obvodů kraje. Lze předpokládat, že se zde projevuje příznivý vliv polohy vůči Litoměřicům i České Lípě a dostupnost Prahy. Současně lze předpokládat, že se z části jedná o byty vzniklé v rámci stávajících objektů nebo přestavbou reaktálně využívaného bytového fondu.

POÚ Česká Kamenice

Správní obvod POÚ přináležejí do OPR Děčín. Je malým obvodem s 8 tis. obyvateli a má venkovský charakter, převahu osídlení tvoří malé obce do 500 obyvatel. Ve městě žije 69 % obyvatel. V rámci kraje je tento podíl podprůměrný a samotná Česká Kamenice je malým pětitisícovým městem venkovského rázu.

Obvod proto charakterizují nízké hustoty obyvatel a nízké hustoty podnikatelských aktivit. Zejména tyto charakteristiky nepříznivě ovlivňují celkové hodnocení obvodu. Také v přepočtu na obyvatele je rozvinutost zaměstnaneckého prostředí silně podprůměrná, velmi vysoká je ale podnikatelská aktivita fyzických osob.

Celkově sníženou dynamiku ekonomických impulsů v části území dokladuje absence územně plánovací dokumentace u 25 % obcí.

Obvod POÚ je atraktivní pro bydlení. V ukazateli dokončených bytů na obyvatele je obvod hodnocen nadprůměrně (kategorie 5.). Obytná atraktivita souvisí s vysokou rekreační atraktivitou, danou zejména existencí NP České Švýcarsko. Režim NP současně ale omezuje možnosti ekonomického rozvoje.

POÚ Litvínov

Obvod POÚ má v celé řadě ukazatelů vůbec nenižší hodnocení, zejména u přímých ukazatelů hospodářského rozvoje. Je i obvodem s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v kraji. Obvod má i druhé nejnížší hodnocení z hlediska intenzity bytové výstavby. Jeho pozici zlepšují příznivé sídelní charakteristiky - vysoký podíl obyvatel (89 %) žijících v městských celcích, mírně nadprůměrná hustota obyvatel - ale také relativně vysoké procento obcí s územním plánem.

b) Výsledky vyhodnocení podmínek pro soudržnost společenství obyvatel území

Průměrné ohodnocení za kraj je 116 bodů, maximálně možné zisky jsou 217 bodů, minimálně možné zisky jsou 31 bodů. Žádný z obvodů nedosahuje maximálních ani minimálních zisků. Nejvyšší ohodnocení je 165 bodů, nejnížší 70 bodů.

POÚ s dobrými podmínkami pro soudržnost společenství obyvatel území

Obvody POÚ s celkově vysokým ohodnocením podmínek pro soudržnost společenství obyvatel (nad 150 bodů) jsou Ústí nad Labem, Teplice, Kadaň, Děčín a Litoměřice. Charakteristiky obvodů jsou přitom významně odlišné a na soudržnost společenství obyvatel obvodů působí odlišné faktory.

K dobře hodnoceným obvodům POÚ (nad 140 bodů) patří též Duchcov a Roudnice nad Labem.

POÚ Ústí nad Labem

POÚ je obvodem s nejvyšší koncentrací (7,6 %) vzdělaných obyvatel a s vyváženou věkovou skladbou. Míra nezaměstnanosti je průměrná.

Sociální soudržnost podporuje (v rámci kraje vysoký) téměř 50% podíl autochtonního (v místě narozeného) obyvatelstva a nízký podíl rekreačně využívaného domovního fondu. Dynamika vývoje početních stavů je sice nízká, stejně tak jako migrační saldo, celkově ale mírně zisková. Nevzniká zde proto riziko snižování lidského potenciálu ani riziko sociálně dezintegračních procesů v důsledku neuměřeného vývoje.

POÚ Teplice

POÚ patří k obvodům s dobrými parametry sociální skladby obyvatel - s nadprůměrným podílem vysokoškolsky vzdělané populace a s mírně nížší než průměrnou

mírou nezaměstnanosti. Oproti POÚ Ústí nad Labem má nižší podíl autochtonního obyvatelstva, méně příznivou věkovou skladbu, která bez migrace povede k výhledovým úbytkům obyvatel přirozenou měnou. Zatím je vývoj obyvatel mírně progresivní, přírůstky migrací jsou uměřené a umožňují postupnou sociální integraci nově příchozích.

POÚ Kadaň

POÚ je třetím nejlépe hodnoceným obvodem zejména díky nízké míře nezaměstnanosti a vyvážené věkové skladbě i přiměřenému progresivnímu průběhu demografických procesů, vč. migrace a to bez sociálně dezintegračních rizik. Jeho pozici v kraji snižuje hodnocení intelektuálního potenciálu, které je mírně podprůměrné, stejně tak jako podíl obyvatel narozených v obcích POÚ.

POÚ Děčín

Obvod POÚ má v rámci kraje druhý nejvyšší (50,7 %) podíl autochtonního obyvatelstva (po POÚ Varnsdorf). Mírně nadprůměrnou pozici zaujímá obvod v rámci kraje v ukazateli koncentrace vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva a z hlediska vyváženosti demografické skladby. Také podíl nestabilní složky obyvatel, kterou tvoří rekreanti je hodnocen jako příznivý. V ostatních ukazatelích (nezaměstnanost, dynamika vývoje počtu obyvatel a saldo migrace) je obvod průměrný.

POÚ Litoměřice

Obvod POÚ má vůbec nejlepší celkové hodnocení sociálního profilu obyvatel (nízkou míru nezaměstnanosti (7,2 %) a vysoký podíl (7,5 %) vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva). Jeho pozici v rámci kraje snižuje zejména mírně záporné migrační saldo, zvýšený podíl rekreačně využívaných bytů a tím i nestabilní složky přechodně přítomného obyvatelstva, podprůměrná dynamika vývoje početních stavů, částečně i méně příznivá věková skladba obyvatel.

POÚ Duchcov

V hodnocení podmínek pro sociální soudržnost zaujímá POÚ Duchcov nadprůměrnou pozici především díky přiměřeným hodnotám indikátorů demografického vývoje a věkové skladby a indikátorům sociálně integračních procesů. V rozhodujících ukazatelích sociálního profilu obyvatelstva je průměrný (míra nezaměstnanosti) až podprůměrný (podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva).

POÚ Roudnice nad Labem

POÚ Roudnice nad Labem charakterizují relativně příznivá situace na trhu práce (9 % nezaměstnaných) ale průměrný podíl vysoce kvalifikovaného obyvatelstva (5,5 %). Současně obvod patří k těm, kde je evidován dynamický ale přitom optimální (přiměřený) vývoj

početních stavů díky migračním ziskům. Atraktivita obvodu pro bydlení mu tak dává šanci eliminovat výhledové důsledky poněkud nepříznivé věkové skladby (zvýšeného podílu starších obyvatel postproduktivního věku). Soudržnost společenství příznivě ovlivňuje i zvýšený podíl autochotního obyvatelstva.

POÚ s nepříznivými podmínkami pro soudržnost společenství obyvatel území

POÚ Vejprty

Obvod POÚ má jako příhraniční řídce osídlený obvod v rámci kraje, druhé nejnížší zastoupení vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva, ale míru nezaměstnanosti má však na průměru kraje.

POÚ má ale velmi nízkou atraktivitu pro trvalé bydlení, která se projevuje v záporném saldu migrace a v regresivním vývoji početních stavů. Sociální soudržnost narušuje i vysoké zastoupení rekreačně vyžívaných objektů a nízký podíl obyvatel narozených v obcích Vejpřtska.

POÚ Postoloprty

POÚ je obvodem s vysokou koncentrací sociálně slabého a často i problémového obyvatelstva. To je projevuje v nejvyšší míře nezaměstnanosti v kraji a ve velmi nízkém zastoupení vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva, ale i v parametrech věkové skladby, tj. ve velmi mladém obyvatelstvu obvodu s vysokým podílem dětské složky.

POÚ Velké Březno

POÚ patří k obvodům s oslabeným sociálním profilem obyvatel v ukazateli vzdělání. Z hlediska míry nezaměstnanosti patří k podprůměrným obvodům. Obvod dále charakterizuje velmi nízký podíl autochotních obyvatel, vysoká dynamika vývoje početních stavů spojená s nadměrnou (v rámci kraje vůbec nejvyšší) imigrací, která oslabuje sociální soudržnost společenství obcí.

POÚ Litvínov

POÚ Litvínov je obvodem s vůbec nejvyšší mírou nezaměstnanosti a tato skutečnost významně ovlivňuje celkové nepříznivé hodnocení soudržnosti obyvatel obvodu, druhým je věková skladba, která má již parametry mírně stárnoucí populace. Převaha hodnot dalších sledovaných ukazatelů zařazuje obvod v rámci kraje pouze na mírně podprůměrnou pozici nebo dokonce i mírně nadprůměrnou pozici.

POÚ Benešov nad Ploučnicí

Obvod POÚ má venkovský ráz a tomu odpovídá i významně snížený sociální profil obyvatel zejména v ukazateli zastoupení vysokoškolsky vzdělaných obyvatel. Nezaměstnanost obyvatel je ale pouze mírně podprůměrná.

Vývoj početních stavů v posledním období stagnuje, resp. došlo k velmi nízkým přírůstkům a to jak migrací tak přirozenou měnou. Obvod je v těchto ukazatelích hodnocen jako mírně podprůměrný. Věková skladba je přitom velmi vyvážená a ohodnocena nejvyšším počtem bodů.

Hodnocení sociální soudržnosti snižuje vedle nízkého podílu vysokoškoláků zejména vysoké zastoupení rekreačních objektů v přepočtu na obyvatele.

POÚ Úštěk

Obvod POÚ má velmi problematický sociální profil obyvatel (vůbec nejnižší zastoupení vysoce kvalifikovaných obyvatel a významně zvýšenou míru nezaměstnanosti). Z doplňkových ukazatelů snižuje hodnocení sociální soudržnosti zejména nízký podíl autochtonního obyvatelstva a naopak předpokládaný vysoký podíl nestabilní složky rekreatantů v území. Demografické jevy v území jsou přitom hodnoceny pozitivně. Vývoj obyvatel je růstový ale uměřený, stejně jako příliv imigrantů. Věková skladba je vyvážená.

Relativně nízké bodové ohodnocení mají další dvě POÚ, kterou jsou již zařazeny do kategorie 2.

POÚ Libouchec

Tento obvod POÚ charakterizuje snížený podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva, bez výrazných dopadů na nezaměstnanost obyvatel. Ta je mírně vyšší než je krajský průměr. Nízké hodnocení soudržnosti je ovlivněno podprůměrnými hodnotami dalších ukazatelů jako je nízký podíl autochtonního obyvatelstva a riziko snížené sociální integrace v důsledku rychlých přírůstků početních stavů obyvatel.

POÚ Jirkov

Obvod POÚ charakterizuje snížené zastoupení kvalifikovaného obyvatelstva (kategorie 2), ale pouze mírně zvýšená nezaměstnanost obyvatel oproti průměru kraje. Je však obvodem s vůbec nejnižším podílem autochtonního obyvatelstva a obvodem s anomální věkovou skladbou (vysokým zastoupením dětské složky a nízkým zastoupením starších obyvatel). Dynamika vývoje početních stavů i migrační saldo přesto již nejsou v posledních letech nadměrné a příliv nových obyvatel nemá z hlediska počtů imigrantů dezintegrační vliv.

c) Výsledky hodnocení podmínek životního prostředí

Pro vyhodnocení vyváženosti územních podmínek pro příznivé životní prostředí bylo vybráno pět již v úvodu zmíněných ukazatelů: Koeficient ekologické stability, Překročení imisních limitů, Podíl těžných dobývacích prostorů na rozloze obce, Podíl ploch ZCHÚ a přírodních parků na celkové rozloze obce, Technická vybavenost obcí: Napojení na kanalizaci s koncovou ČOV a plynofikace.

Základní posuzovanou územní jednotkou bylo též v případě vyhodnocení podmínek pro příznivé životní prostředí správní území jednotlivých obcí. Zjištěné výsledky byly následně pro větší přehlednost generalizovány na správní území obce s pověřeným obecním úřadem.

Postup zpracování ukazatelů

Na úrovni správního území obcí a následně obcí s POÚ byly hodnoty dílčích ukazatelů zpracovány do kategorií, kterým byla přiřazena bodová hodnota ve stupnici 1-7, přičemž hodnota 4 vyjadřuje průměr, nebo hodnotu z hlediska životního prostředí přijatelnou. Číselné hodnoty 1 až 3 vyjadřují spíše negativní až negativní hodnocení, hodnoty 5 až 6 hodnocení mírně pozitivní až pozitivní.

Koeficient ekologické stability - (zdroj ČSÚ 2007), vyjadřuje současný stav krajiny, její využití a zatížení činností člověka. Nejnižších hodnot dosahují obce s vysokým zastoupením orné půdy a rozsáhlou povrchovou těžbou, naopak nejvyšší hodnoty se vyskytují v obcích s vyšším zastoupením lesních porostů.

Bodové ohodnocení kategorií číselných hodnot:

KES	Slovní popis	Bodové hodnocení
< 0,1	Krajina zcela přeměněná člověkem. Nadprůměrně využívané území s jasným porušením přírodních struktur.	1
0,11 – 0,39		2
0,40 - 0,89	Intenzivně využívaná kulturní krajina s výrazným uplatněním industriálních prvků.	3
0,90 – 2,89	Krajina intermediální. Běžná kulturní krajina, v které jsou technické objekty v relativním souladu s charakterem relativně přírodních prvků.	4
2,90 – 6,19	Krajina na které jsou technické objekty roztroušeny na malých plochách při převaze relativně přírodních prvků.	5
6,20 – 12,50		6
> 12,51	Krajina relativně přírodní.	7

Překročení imisních limitů - (zdroj ČHMÚ 2007). Ukazatel je zpracován jako poměr ploch, na kterých dochází k překročení minimálně jednoho ze sledovaných imisních limitů a plochy správního území obce (resp. obce s POÚ).

Bodové hodnocení kategorií číselných hodnot:

Překročení imisních limitů na % území obce	Bodové hodnocení
> 20,01	1
11,51 – 20,00	2
8,01 – 11,5	3
6,01 – 8,00	4
3,51 – 6,00	5
0,01 – 3,50	6
0	7

Podíl těžných dobývacích prostorů - (zdroj OBÚ Most 2009), vyjadřuje podíl ploch těžných dobývacích prostorů a správního území obce (resp. obce s POÚ). Bodové hodnocení zde končí na číslici 5, z toho důvodu, že území kde těžba neprobíhá (tedy 0% plochy území) nelze dále klasifikovat podle vlivu na životní prostředí.

Bodové ohodnocení kategorií číselných hodnot:

% plochy dobývacích prostorů na území obce	Bodové hodnocení
> 5,00	1
3,00 – 4,99	2
1,00 – 2,99	3
0,01 – 0,99	4
0	5

Podíl ploch ZCHÚ a přírodních parků na celkové rozloze obce - (zdroj AOPK 2009). Vyjadřuje podíl zvláště chráněných území (ZCHÚ) a přírodních parků (PPk) dle zákona 114/1992 Sb., v platném znění. Indikátor poukazuje na území s významnými přírodními poměry nebo vysokou hodnotou krajinného rázu. Vzhledem k velkoplošnému charakteru tohoto indikátoru byl v závěrečném hodnocení zvolen pro tento ukazatel koeficient 0.5.

Bodové ohodnocení kategorií číselných hodnot:

% plochy ZCHÚ a PPK	Bodové hodnocení
< 1,0	1
1,1 – 5,0	2
5,1 – 15,0	3
15,1 – 25,0	4
25,1 – 50,0	5
50,1 – 75,0	6
75,1 - 100,0	7

Technická vybavenost: Napojení na kanalizaci s koncovou ČOV a plynofikace - (zdroj ČSÚ Ústí nad Labem: MOS 2006). Vyjadřuje podíl ploch vybavených kanalizací s koncovou ČOV a plynofikací vzhledem k ploše obce. V závěrečném hodnocení byl pro tento ukazatel zvolen váhový koeficient 0,5, důvodem je menší vypovídací hodnota dat (Udávaná existence napojení na ČOV případně plynofikace nemusí znamenat existenci této vybavenosti na celém správním území obce včetně místních částí).

Bodové ohodnocení kategorií číselných hodnot:

% plochy obce vybavené napojením na ČOV nebo plynofikované	Bodové hodnocení
< 70	1
71 - 119	2
110 - 129	3
130 - 139	4
140 - 159	5
160 - 189	6
190 - 200	7

Pozn.: Maximální hodnota 200% znamená, že obec je vybavena kanalizací s koncovou ČOV i plynofikována.

Souhrnné vyhodnocení podmínek pro životní prostředí správních obvodů POÚ

<i>Správní obvod obce s POÚ</i>	<i>Bodové hodnocení</i>	<i>Hodnocení územních podmínek životního prostředí</i>
Most	8.5	1- velmi špatné
Jirkov	11.0	2 - špatné
Litvínov	11.5	
Postoloprty	11.5	
Bílina	12.0	
Roudnice nad Labem	12.0	
Libochovice	12.5	3 - podprůměrné
Kadaň	13.0	
Chomutov	13.5	
Litoměřice	13.5	
Teplice	14.0	
Lovosice	14.5	4 - průměrné
Žatec	14.5	
Duchcov	15.0	
Louny	15.0	
Štětí	15.5	
Ústí nad Labem	15.5	
Podbořany	16.5	
Děčín	17.5	5 - nadprůměrné
Klášterec nad Ohří	17.5	
Krupka	17.5	
Benešov nad Ploučnicí	18.5	
Úštěk	18.5	
Rumburk	19.0	6 - dobré
Varnsdorf	19.0	
Vejprty	19.0	
Libouchec	19.5	
Šluknov	19.5	
Česká Kamenice	20.0	7 - velmi dobré
Velké Březno	20.5	

Vyhodnocení územních podmínek pro příznivé životní prostředí obcí s POÚ podle bodového hodnocení jednotlivých ukazatelů

<i>Obec s PÚ</i>	<i>KES</i>	<i>Imisní limity</i>	<i>Dobývací prostor</i>	<i>Technická vybavenost (koeficient 0,5)</i>	<i>ZCHÚ a PPK (koeficient 0,5)</i>	<i>Bodové hodnocení</i>	<i>Závěrečné hodnocení</i>
Benešov nad Ploučnicí	4	6	4	1,0	3,5	18,5	5 - nadprůměrné
Bílina	3	3	1	2,5	2,5	12,0	2 - špatné
Česká Kamenice	5	6	5	0,5	3,5	20,0	7 - velmi dobré
Děčín	5	3	4	2,0	3,5	17,5	5 - nadprůměrné
Duchcov	4	č	ě	3,0	2,0	15,0	4 - průměrné
Chomutov	4	5	1	2,0	1,5	13,5	3 - podprůměrné
Jirkov	3	4	1	2,5	0,5	11,0	2 - špatné
Kadaň	3	5	2	1,5	1,5	13,0	3 - podprůměrné
Klášteřec nad Ohří	4	5	5	2,5	1,0	17,5	5 - nadprůměrné
Krupka	5	2	5	3,5	2,0	17,5	5 - nadprůměrné
Libochovice	2	4	4	1,0	1,5	12,5	3 - podprůměrné
Libouchec	4	7	5	0,5	3,0	19,5	6 - dobré
Litoměřice	3	2	4	2,0	2,5	13,5	3 - podprůměrné
Litvínov	4	3	1	1,5	2,0	11,5	2 - špatné
Louny	2	5	4	1,5	2,5	15,0	4 - průměrné
Lovosice	3	3	3	2,5	3,0	14,5	4 - průměrné
Most	2	1	1	3,0	1,5	8,5	1 - velmi špatné
Podbořany	3	6	4	2,5	1,0	16,5	4 - průměrné
Postoloprty	1	3	4	3,0	0,5	11,5	2 - špatné
Roudnice nad Labem	2	3	3	3,0	1,0	12,0	2 - špatné
Rumburk	5	5	5	1,5	2,5	19,0	6 - dobré
Šluknov	5	6	4	3,0	1,5	19,5	6 - dobré
Štětí	3	5	4	1,5	2,0	15,5	4 - průměrné
Teplice	4	1	4	3,0	2,0	14,0	3 - podprůměrné
Ústí nad Labem	4	2	4	2,5	3,0	15,5	4 - průměrné
Úštěk	3	7	4	1,5	3,0	18,5	5 - nadprůměrné
Varnsdorf	5	3	5	3,0	3,0	19,0	6 - dobré
Vejprty	7	6	5	0,5	0,5	19,0	6 - dobré
Velké Březno	6	5	5	1,0	3,5	20,5	7 - velmi dobré
Žatec	2	5	4	1,5	2,0	14,5	4 - průměrné

POÚ s velmi dobrými územními podmínkami pro životní prostředí

Nejvyššího bodového hodnocení dosáhly obce s POÚ Velké Březno a Česká Kamenice.

POÚ Velké Březno

POÚ Velké Březno je malým správním územím, které celou svou rozlohou spadá do CHKO České středohoří. Kromě technické vybavenosti získává obvod kladné hodnocení v případě všech ukazatelů. Výrazný je především koeficient ekologické stability, který odpovídá druhé nejvyšší hodnotě v kraji a spadá do kategorie krajina relativně přírodní.

POÚ Česká Kamenice

Správní obvod obce s POÚ Česká Kamenice je obvodem, který se nalézá na rozhraní třech CHKO a zároveň severní část obvodu spadá do Národního parku České Švýcarsko. Jde o území s vysokým přírodním potenciálem. Podobně jako u Velkého Března i zde obvod pokulhává pouze v technické vybavenosti, většina obcí není napojena na kanalizaci s koncovou ČOV ani plynofikována.

POÚ s dobrými územními podmínkami pro životní prostředí

POÚ Šluknov, Rumburk, Varnsdorf

Dobré územní podmínky pro životní prostředí vykazují obce v nejsevernější části kraje tzn. POÚ Šluknov, Rumburk, Varnsdorf, jde o obvody s podobným využitím krajiny, čemuž odpovídá i relativně podobný koeficient ekologické stability spadající do kategorie krajiny na rozhraní mezi krajinou harmonickou a přírodní. Většina z obcí správních obvodů obcí s POÚ dosahuje nadprůměrného hodnocení z hlediska územních podmínek pro příznivé životní prostředí. Jižní části částečně zasahují do CHKO případně Národního parku (NP). Severní obce obvodů POÚ: Rumburk, Varnsdorf, Šluknov získávají mírně negativní hodnocení především z důvodu překračování imisních limitů v blízkosti hlavních sídel. V případě Šluknova k negativnímu hodnocení přispívá také existence dobývacího prostoru.

POÚ Vejprty, Libouchec

Dalšími POÚ, které představují dobré podmínky pro příznivé životní prostředí jsou Vejprty a Libouchec. POÚ Vejprty jsou obvodem s vysokým podílem pozemků určených k plnění funkce lesa, od čehož se odvíjí také vysoký koeficient ekologické stability, který zde v rámci kraje dosahuje nejvyšší hodnoty. Nízké bodové hodnocení získává obvod v ukazatelích technické vybavenosti a také v podílu zvláště chráněných ploch.

Obvod POÚ Libouchec je kladně hodnocen zejména z hlediska ukazatele překračování imisních limitů, ke kterému, podle dat ČHMÚ za rok 2007, nedochází v žádné části obvodu. K pozitivnímu hodnocení také přispívá, že část obvodu spadá do CHKO České středohoří a CHKO Labské pískovce.

POÚ s nadprůměrnými územními podmínkami pro životní prostředí

POÚ Děčín, Benešov nad Ploučnicí, Úštěk.

Nadprůměrné hodnoty vykazují sousedící obvody POÚ Děčín, Benešov nad Ploučnicí a Úštěk. Jde o relativně vyrovnané obvody, kde jednotlivé obce spadají převážně do kategorie nadprůměrných až dobrých z hlediska územních podmínek pro příznivé životní prostředí. Výrazně dobrých výsledků dosahuje Úštěk z hlediska překročení imisních limitů, naopak se zde vyskytuje zvýšený podíl orné půdy, který se projevuje v nízké hodnotě koeficientu ekologické stability. Opačná situace je v obvodu Děčín, kde dochází na téměř deseti procentech území k překračování imisních limitů, naopak KES odpovídá krajinně v přechodovém pásmu mezi krajinou harmonickou a přírodní. Téměř celé území správního území Děčín je součástí CHKO respektive NP. Také Benešov nad Ploučnicí spadá celou svou rozlohou do CHKO. Dle KES se jedná převážně o harmonickou krajinu. V malé míře zde dochází k překračování imisních limitů a na kanalizaci s koncovou ČOV je napojena pouze malá část území.

POÚ Krupka, Klášterec nad Orlicí

Stejného bodového hodnocení v kategorii nadprůměrné získaly obvody obcí s POÚ Krupka a Klášterec nad Orlicí. Krupka je malým obvodem, negativní hodnocení obce získala pouze v ukazateli překročení imisních limitů, který vzhledem k velikosti obvodu znamená více než 15% území. Výrazně pozitivní hodnocení získává Krupka v případě technické vybavenosti, neboť jde o území jedné obce, která disponuje jak napojením na ČOV, tak plynifikací.

Klášterec nad Ohří je menším obvodem s převážně harmonickou krajinou. K překračování imisních limitů zde dochází na cca 5% obvodu. Pouze malé procento plochy obvodu je chráněno některým ze způsobů zvláštní ochrany přírody.

POÚ s průměrnými územními podmínkami pro životní prostředí

POÚ Podbořany, Ústí nad Labem, Štětí, Louny, Duchcov, Žatec, Lovosice

Průměrného hodnocení územních podmínek pro příznivé životní prostředí v rámci Ústeckého kraje dosáhla, různou mírou kombinace sledovaných ukazatelů, správní území obcí: Podbořany, Ústí nad Labem, Štětí, Louny, Duchcov, Žatec, Lovosice.

Z průměrných hodnot jednotlivých ukazatelů výrazně vystupují bodová hodnocení v případě správního území obcí s POÚ: Louny a Žatec – nízký KES, způsobený vysokým zastoupením orné půdy; Ústí nad Labem, kde dochází k překročení imisních limitů; Podbořany, kde naopak dochází k překračování limitů pouze na malém procentu území; Duchcov - z důvodu vyššího podílu plochy dobývacích prostorů na rozloze obce.

Duchcov je specifickým obvodem také z důvodu nevyváženosti územních podmínek. Zatímco jižní část obvodu (obce Duchcov, Lahošť, Zabrušany) vykazují špatné až velmi špatné podmínky pro životní prostředí, tak severní část (obce Moldava, Mikulov) vykazují podmínky dobré.

POÚ s podprůměrnými územními podmínkami pro životní prostředí

POÚ Teplice, Litoměřice, Chomutov, Kadaň a Libochovice.

Podprůměrné územní podmínky pro životní prostředí vykazují obce: Teplice, Litoměřice, Chomutov, Kadaň a Libochovice.

Teplice jsou obvodem, kde nejnižší bodové hodnocení, v rámci celého kraje, získal ukazatel překročení imisních limitů, k němuž dochází na více než 30% rozlohy správního území obce. Pozitivně je hodnocena technická vybavenost. Ostatní ukazatele se pohybují v průměrných hodnotách.

Také správní území Litoměřic dosahuje nižších hodnot v ukazateli překročení imisních limitů. Negativnímu hodnocení přispívá také nízký KES.

Nízká hodnota koeficientu ekologické stability se objevuje také v případě Libochovic, zde se přidává také nízká bodová hodnota ukazatelů podílu ZCHÚ a PPK a technické vybavenosti.

Chomutov a Kadaň jsou obvody, kde se ve velké míře projevu negativní vliv těžby. V případě Kadaně také nižší hodnoty KES, technické vybavenosti i podílu ZCHÚ a PPK na území správního obvodu.

POÚ se špatnými územními podmínkami pro životní prostředí

POÚ Jirkov, Litvínov a Bílina

Špatným hodnocením územních podmínek v oblasti životního prostředí jsou charakteristické správní obvody POÚ: Jirkov, Litvínov, Postoloprty, Bílina a Roudnice nad Labem.

V případě obvodu Jirkov, Litvínov a Bílina je hlavním důvodem negativního hodnocení zejména extrémní zatížení území těžbou (V případě Bíliny jde téměř o třetinu celkové plochy obvodu, což je nejvyšší procento v kraji). K negativnímu hodnocení se přidává také překračování imisních limitů a částečně také nízká hodnota KES. Litvínov a také Bílina jsou obvody s výraznými rozdíly mezi jednotlivými obcemi, objevují se zde jak obce s velmi dobrými územními podmínkami, tak naopak obce s územními podmínkami velmi špatnými.

Negativní hodnocení obvodů obcí s POÚ Postoloprty a Roudnice nad Labem se odvíjí ve velké míře od vysokého zastoupení orné půdy a tedy od nízkého koeficientu ekologické stability. Částečně zde hraje roli také nízké zastoupení zvláště chráněných území a překročení imisních limitů, které se v případě Roudnice nad Labem děje na přibližně 10% plochy správního území.

POÚ s velmi špatnými územními podmínkami pro životní prostředí

POÚ Most

Extrémně negativní hodnocení získává správní území POÚ Most. Hlavními důvody je zatížení životního prostředí těžbou (více než 10% plochy obvodu); vysoký podíl území, kde dochází k překračování imisních limitů (více než 20%) a také nízký koeficient ekologické sta-

bility, který ve většině obcí odpovídá antropogenizované krajině. Kladné hodnocení obvod získal pouze v případě technické vybavenosti.

B 2.1.3. Závěrečné shrnutí poznatků o vyváženosti územních podmínek správních území POÚ

Z hlediska vyváženosti územních podmínek pro hospodářský rozvoj, příznivé životní prostředí a soudržnost společenství obyvatel území vytvářejí správní území (obvody) POÚ Ústeckého kraje celkem 9 typů území. Podrobné zdůvodnění postavení obvodů v rámci tří hodnocených pilířů přináší kapitola B.

POÚ s celkově vyváženými předpoklady pro další rozvoj

Do této skupiny byly zařazeny správní území POÚ:

- Děčín,
- Ústí nad Labem,
- Štětín.

Nesporně nejvyváženější podmínky má přitom **Děčín**, který přísluší do kategorie obvodů s nejlépe hodnocenými podmínkami pro hospodářský rozvoj i soudržnost společenství, s tím že územní podmínky v životním prostředí jsou mírně nadprůměrné.

Ústí nad Labem dosahuje též vysoce nadprůměrné pozice ve dvou pilířích, z hlediska životního prostředí ale již zaujímá středovou (průměrnou) pozici.

Štětí je již obvodem s pouze s mírně nadprůměrnou pozicí v pilíři hospodářství a sociální soudržnosti a s průměrným hodnocením životního prostředí. Přesto má v rámci kraje třetí nevyváženější předpoklady rozvoje.

POÚ s oslabenými územními podmínkami v životním prostředí ale s dobrým hodnocením hospodářských předpokladů i sociální soudržnosti.

Do této skupiny přísluší obvody:

- Teplice,
- Litoměřice,
- Kadaň,
- Chomutov,
- Roudnice nad Labem.

U všech obvodů (s výjimkou Roudnice nad Labem) jsou podmínky pro životní prostředí hodnoceny jako podprůměrné (kategorie 3).

Teplice a Litoměřice patří k obvodům s vysoce nadprůměrným hodnocením hospodářských podmínek i sociální soudržnosti.

Kadaň má již předpoklady pro hospodářský rozvoj pouze mírně nadprůměrné, zato má vysoké hodnocení předpokladů pro sociální soudržnost obyvatel.

Chomutov má již pouze mírně nadprůměrnou pozici jak v pilíři hospodářství tak soudržnosti.

Roudnice nad Labem je sem zařazena s určitými výhradami, díky průměrné pozici v pilíři hospodářství. Obvod má ale velmi dobrou polohu na rozvojové ose D8 a hodnocení hospodářských podmínek snižují zejména nízké koncentrace obyvatel a ekonomických aktivit. Dobré hodnocení (6) má naopak obvod v pilíři sociální soudržnost.

POÚ s oslabenými podmínkami soudržnosti obyvatel území

Jedná se obvody s velmi dobrými, nebo alespoň nadprůměrnými předpoklady pro ekonomický rozvoj ale i s dobrým hodnocením životního prostředí (kategorie 5-7), které ale mají mírně či více narušenou sociální soudržnost obyvatel. Patří sem:

- Varnsdorf ,
- Krupka,
- Klášterec nad Ohří,
- Rumburk.

POÚ s oslabenými územními podmínkami v pilíři hospodářství

Patří sem obvody s průměrnými podmínkami v životním prostředí a s průměrným nebo vyšším hodnocením v pilíři soudržnost. Jsou to:

- Duchcov (s nadprůměrným hodnocením v pilíři i soudržnost),
- Lovosice,
- Žatec.

POÚ s oslabenými územními podmínkami ve dvou pilířích (hospodářství a soudržnost) a s dobrými podmínkami v životním prostředí

Do této kategorie je zařazen nejvyšší počet správních obvodů. Jsou to:

- Velké Březno,
- Česká Kamenice,
- Šluknov,
- Libouchec,
- Vejprty,
- Ústěk,
- Benešov nad Ploučnicí.

Nejproblematictějšími správními územími POÚ s dobrým hodnocením životního prostředí jsou Vejprty a Benešov nad Ploučnicí. Oba jsou zařazeny v pilíři hospodářství i soudržnost v nejnižší kategorii. Silně problematické sociální i ekonomické předpoklady má i Libouchec a Ústěk. U ostatních obvodů POÚ není situace tak vyhrčená.

POÚ s oslabenými územními podmínkami v pilíři životní prostředí a sociální soudržnosti obyvatel

Do této kategorie patří pouze obvody:

- **Most**, který má mírně nadprůměrné předpoklady pro hospodářský rozvoj ale velmi problematickou situaci v životním prostředí. Také soudržnost obyvatel je oslabená,
- **Postoloprty** s pouze průměrnými předpoklady v pilíři hospodářství ale s velmi problematickou sociální soudržností a figurující v druhé nejnižší kategorii z hlediska hodnocení životního prostředí.

Celkově oslabené POÚ

Do této kategorie patří obvody s nižším než průměrným hodnocením ve všech pilířích nebo s průměrným hodnocením v jednom nebo dvou pilířích a podprůměrným hodnocením třetího pilíře. Jsou to:

- **Libochovice** s celkově podprůměrnými podmínkami,
- **Louny** s oslabenými předpoklady pro rozvoj hospodářství ale s průměrným životním prostředím a soudržností,
- **Podbořany** s průměrnými podmínkami v životním prostředí, ale sníženým hodnocením hospodářství i soudržnosti.

Problémová území POÚ

Mezi problémová území z hlediska všech tří pilířů potom patří pouze obvody POÚ pánevní oblasti a to:

- Bílina,
- Jirkov,
- Litvínov.

Všechny tři obvody mají sice pouze mírně podprůměrné územní předpoklady k hospodářskému rozvoji ale výrazně zhoršené územní podmínky v životním prostředí a v soudržnosti společenství obyvatel.

Vyhodnocení vyváženosti územních podmínek správních území POÚ:

<i>Název POÚ</i>	<i>Hospodářské podmínky</i>	<i>Životní prostředí</i>	<i>Sociální soudržnost</i>	<i>Typ území</i>
Děčín	7	5	7	A1
Ústí nad Labem	7	4	7	A1
Štětí	5	4	5	A1
Teplice	7	3	7	A2
Litoměřice	7	3	6	A2
Kadaň	5	3	7	A2
Chomutov	5	3	5	A2
Roudnice nad Labem	4	2	6	A2
Varnsdorf	7	6	2	A3
Krupka	6	5	3	A3
Klášteřec nad Ohří	6	5	2	A3
Rumburk	5	6	3	A3
Duchcov	3	4	6	A4
Lovosice	3	4	4	A4
Žatec	3	4	4	A4
Velké Březno	3	7	1	A5
Česká Kamenice	2	7	3	A5
Šluknov	3	6	3	A5
Libouchec	2	6	1	A5
Vejprty	1	6	1	A5
Úštěk	2	5	1	A5
Benešov nad Ploučnicí	1	5	1	A5
Most	5	1	3	A6
Postoloprty	4	2	1	A6
Libochovice	3	3	3	A7
Louny	2	4	4	A7
Podbořany	2	4	3	A7
Bílina	3	2	2	A8
Jirkov	3	2	2	A8
Litvínov	3	2	1	A8